

Trash talk

(Pukri Lacika)

Lacika, nyakában rózsafüzérrel
és egy csomó skapuláréval,
végtelenítve vágta az időben,
megállás nélkül madzagokkal átkötött dobozaival
és virágcsokorral a kezében.
Hatalmas kelt tészta fején franciasapka,
fülig lehúzva, nyáron vizes zsebkendőt rakott rá,
nehogy napszúrást kapjon, még mondja valaki,
hogy nem volt magához való esze.
Talán több is, mint kellene?

A Zentai utcában lakott, a Vámosék mellett.
Egy kerékkel több volt neki – így mondták
Adán (Rákosi Mátyás bácskai szülőfalujában), ahol
kedvük szerint hagyták élni a jámbor futóbolondokat,
a nevesítetteket és névteleneket:
Miklós Lacika, Kuka Matyi és Tasi Misa,
a szótlán, szép Mariska, aki garabollyal a karján sétált
a vasúti síneken, hogy ne találkozzon senkivel,
valamint a cipőboltos vénkisasszony,
aki passzióból kukázni járt a kóbor kuttyákkal.
A kék szemű Miklós Lacika úrigyerek volt,
de belerokkant a tanulásba, galambokat tartott a padláson,
mosolyát mintha arcára ragasztották volna,
tele volt nyugtatókkal, izgatottan vihogott,
az utcán folyton megszólította a lányokat,
akik sikitva menekültek előle.
Kuka Matyi a templomi orgonát fújhatta,
kajla kalapban járt és mindig szutyakolt.
A fogatlan Tasi Misát elnyelte a feledés.
Pukri Lacikát senki se tudta überelni.

A róla szóló mendemondákat még füzetbe is
feljegyezte az egyik tanító néni,
a névnap-i köszöntéseket és a palacsintaevést.
Állítólag két keresztet is képes volt megenni palacsintából.

Aratáskor – régen, az adai határban – a búzakévéket,
a tarlón, kereszttekbe rakták szikkadni,
egy kereszt tizenhárom kévét tett ki,
az alsót toloajkévének nevezték,
a legfelső, a legnagyobb, a papkéve volt,
nos, a palacsintát is ilyen keresztbe rakták az asszonyok,
Lacika két keresztet is képes volt megenni:
huszonhat palacsintát.

Nyáron lejárt a Tiszára, a sárga-partra.
Úgy úszott, mint a kutyák,
nyakában, spárgára kötve, skapulárékat
helyettesítő érmek (mennyei üzenetek) lógtak,
ha kérték, elmesélte, melyik mit jelent.
Egy rozoga biciklivel közlekedett a faluban,
tekert oda-vissza, üzeneteket és csomagokat továbbított,
lehetett volna az első csomagküldő szolgálat,
még az 1960-as években.
Mindig pontosan kézbesített.
A buszon mindig hátul, a saroglyában ült,
mert nyilván el se fért volna egy átlagos ülésen,
nem tudta volna magát bepréselni, a százhusz kilójával,
olyan kövér volt, mint a szumóbirkózók.
A lábánál ott volt a madzagokkal átkötött kartondoboz,
tele megszentelt, fontos szajréval.

Lacika apja cipésmester volt. Bőrrel dolgozott, akárcsak
Feri bácsi, a híres táskás, aki egyszer jól megrézfálta,
öt téglát küldött vele egy belgrádi fiktív címre.
Lacika elrepült a reggeli (Lasta = fecske) busszal.
Napok múlva tért vissza Adára,
lógó orral hozta a csomagot,
nem tudta kézbesíteni, nem találta az illetőt.
– Gyere, Lacika, nézzük meg, ugyanazt hoztad-e vissza? –
szólt nevetve a táskás Feri bácsi,
akkor derült ki, hogy napokig
súlyos téglákat cipelt Belgrádban.

Lacika soha nem káromkodott,
mert a maga módján nagyon vallásos volt,
ájtatos beszédű, minden szempontból
kilógott a titói kommunista korszakból.
Minden szempontból kilógott
rózsafüzérrel és skapularé-érmekkel a nyakában.
A plébános úr nem szerette, meg tán haragudott is rá,
mert a templom utolsó padjából, szinte a templomajtóból,

olyan hangerővel énekelt, a maga egyéni módján,
hogy az már zavarta a mise megszokott rendjét.
Őszintén tele torokból kornyikált,
vagy inkább üvöltött, mint a számár.
Egyszer meg beült egy halom süteménnyel
az adai templom gyóntatófülkéjébe, a pap helyére,
és a helybeliek sorra meggyónták neki a bűneiket.

Pukri Lacika úgy járt az adaiak között,
mint valami óriáscsecsemő vagy herélt operaénekes.
Szumós, hájas testén nőies lebernyegeket,
göncöket viselt. Állandóan úton volt,
csencselt a Jóisten, Róma és az adaiak között,
kegytárgyakat szállított, imakönyveket és bibliát,
ha éppen nem foglalták le a névnapi köszöntők.
Mert voltak asszonyok (Gizellák, Annák, Máriák,
Erzsébetek, Katalinok), akiket soha
nem mulasztott volna el felköszönteni,
ha elköltöztek, utánuk ment akár a világ végére is.
Sorra járta a tehetősebb adai asszonyokat,
boldogokat és boldogtalanokat,
beállított hozzájuk a névnapjukon.
Egy nagy virágcsokorral érkezett,
felköszöntötte az ünnepelteket,
megitta a neki kitöltött likőröket,
megette az asztalra kirakott étkeket, illetve sütitket,
majd távozás előtt visszakérte a virágcsokrot,
és ment a következő névnaposhoz.
Egy csokorral végigjárt mindenkit,
közben degeszre zabálta magát.
Pukri Lacika végtelenítve az időben,
le-fel közlekedve Ada, Róma
és a Jóisten között.